

Plekberaad met Story- telling en Story- making, verkorte handreiking

Bij de Plekberaad-methode is het verhaal een leidend middel om het te hebben over toen, nu en dan. Verhalen zijn een drager van identiteit, zorgen, wensen en verbeelding. Goede verhalen worden onthouden, hebben gevoelswaarde, zijn geloofwaardig, zetten aan tot nadenken, verbinden en stimuleren beweging. Zo bezitten verhalen de kracht generatie of generatie overgedragen te worden en ideeën aan te jagen en waar te maken. Ervaring en kennis uit het Plekberaad Kop op van Noord Holland rond 25 juni 2025 dat zich richtte op de kustontwikkeling en de samenwerking met de Noordzee is hierna verwerkt.

De VerDenk methode

Deelnemers van het plekberaad zullen zich inleven op een toekomstige bewoner – kan ook natuuricoon zijn - en in groepen – met aanwezige verbeelding en feiten- verhalen bedenken, uitwerken en publiekelijk ‘doorvertellen.’ In praktische zin is de VerDenk – Verhalen methode tweeledig; het bestaat uit een Luisteroute en een workshop.

1. De luisteroute

Deze luister je in je eigen tijd, alleen, thuis, liefst in een gebied of dicht bij het thema. Terwijl je de plek ademt, voelt en ziet, luister je naar lokale verhalen die plaatsvinden en -vonden in het landschap. De verhalen zijn ontwikkeld met input van verschillende lokale perspectieven, zoals de visser, ambtenaar en bontbekplevier. De luisteroute helpt om:

- De plek met frisse ogen te ervaren - los van vertrouwde perspectieven
- In verbinding te komen met andere stemmen en verhalen
- Besef te krijgen van de diepe tijd van de plek: het langzame ritme van verandering en onze rol daarin.

De maakstappen voor de luisteroute staan op de rij in de digitale handreiking o.a. het interview met ca 5 streekhouders: wie ben je, waar hou je van in dit gebied, waar heb je zorgen over en welke uitdagingen zie je? De luisteroute deel je via social media met de deelnemers aan de workshop en daarna breder.

2. De workshop

Op de dag van het plekberaad gaan we de toekomst verkennen. Deze workshop is bedoeld om met streekhouders -van beleidsmaker, beheerder, lokaal deskundige tot bewoner - betekenis te geven aan de toekomst van een plek (of een thema in een gebied). De workshop helpt deelnemers om zich in te leven in mogelijke toekomsten, en scherpt het gesprek over de waarden waar we vandaag op zouden moeten sturen. Deelnemers kruipen in de huid van toekomstige levenden die in deze streek leven, werken of overleven. Deelnemers krijgen een toekomstscenario aangereikt waarin bepaalde waarden leidend zijn – bijvoorbeeld een mensgerichte of natuurgerichte omgang met water. In groepen bouwen ze een wereld rondom dit scenario: Wat is er normaal? Wat is anders? Wat is verdwenen of uitgevonden? Daarna schrijft ieder voor zich een kort toekomstverhaal, waarin het scenario tot leven komt via een personage.

De workshop helpt om:

- Los te komen van bestaande systemen en aannames
- Zich te verplaatsen in andere perspectieven,
- Tastbare inzichten op te doen over gewenste of ongewenste richtingen.

De Maakstappen voor de workshop staan op de rij in de handreiking o.a. het bepalen van de inhoudelijke hoofdvraag als 'Hoe leven we hier met bv de zee in 2125?'

De verhalen uit de luisteroute en andere voorafgaande gesprekken worden gebruikt als uitgangspunt om de werkvormen en materialen aan te passen.

Opbrengst

De collectie aan verhalen van toen, nu en dan geeft een breed tijdsbesef en weerspiegelt hoe waarden mogelijk kunnen verschuiven. Wat trekken we uit deze verhalen? Waar staan we voor, waar willen we naartoe en wat kunnen we vandaag doen om die toekomst dichterbij te halen? Belangrijke vragen die bij afsluiting van de workshop en bij de terugkoppeling aan de deelnemers na de workshop aan bod komen. Ze bepalen wat we gaan doorvertellen, doorpakken en doordromen: gedeelde waarden naar de verre toekomst, inzicht in de huidige belangen en problemen. En daartussenin: een kalender met innovatieve stappen om vervolg aan te geven na het Plekberaad.

Rollen

De begeleider: zorgen voor de juiste ruimte, niet om het juiste antwoord te vinden, maar om verbeelding, verbinding en richtinggevoel de ruimte te geven.

De initiatiefnemer: zorgen voor te interviewen personen en waarden (luisteroute), bepalen van de hoofdvraag voor de workshop (bv hoe leven we met de zee in 2125?), communicatie vooraf en na afloop, vervolgstappen.

Gebruik en verspreiding: leren door te doen

De Plekberaad methode past in het participatie beleid van gemeenten, waterschappen en overheden rond bv de toekomst van een gebied (als de kustontwikkeling) of de uitdagingen rond een sectoraal thema (als agrarisch natuurbeheer op boerenland). De methode verdient een plek in educatieve en verandertrajecten. Bijvoorbeeld als facultatieve opdracht in de Natuurgidsopleiding van IVN. Jaarlijks voeren 10 van de 160 IVN afdelingen een 2 jarige NGO uit met ca 25 deelnemers.

<https://ministerievandetoekomst.nl/methodes/luisteroute/>

[Verslag Plekberaad](#) in Ledenblad IVN